

Rapport

Datum: 27 april 2006

Rapportnummer: 2006/164

Klacht

Verzoekster klaagt erover dat ambtenaren van het regionale politiekorps Kennemerland op 10 oktober 2004 onvoldoende actie hebben ondernomen om haar gestolen invalidenauto op te sporen.

Tevens klaagt verzoekster erover dat de politie niet heeft willen onderzoeken of de voormalige bovenbuurjongens van verzoekster als verdachten van de diefstal konden worden aangemerkt.

Beoordeling

Algemeen

Verzoekster heeft in de nacht van 10 oktober 2004 een melding gedaan bij het regionale politiekorps Kennemerland in verband met de diefstal van haar invalidenauto. Twee politieambtenaren zijn die nacht bij verzoekster in haar woning langsgegaan om een aangifte op te nemen. In de ochtend heeft een brugwachter het invalidenauto in de Ringvaart teruggevonden.

I. Ten aanzien van het opsporen van het invalidenauto

Bevindingen

1. Verzoekster klaagt erover dat ambtenaren van het regionale politiekorps Kennemerland op 10 oktober 2004 onvoldoende actie hebben ondernomen om haar gestolen invalidenauto op te sporen. Volgens verzoekster heeft zij in de nacht van 10 oktober 2004 omstreeks 1:15 uur contact gezocht met de politie. Hierop zijn twee politieambtenaren ter plaatse gekomen om de aangifte op te nemen. Verzoekster tekende aan dat, terwijl zij bij verzoekster in de woning waren, zij een telefoontje hebben gekregen met de melding dat er een invalidenauto was gesignaleerd in een straat op ongeveer vijf minuten afstand van verzoeksters woning. Verzoekster heeft hun toen gevraagd om achter dat invalidenauto aan te gaan, omdat zij het vermoeden had dat dit haar auto wel eens kon zijn. De politieambtenaren hebben dit geweigerd met de mededeling dat zij "andere prioriteiten" hadden, aldus verzoekster.

2. De korpsbeheerder heeft in zijn reactie van 27 juni 2005 (waarbij hij onder andere bijlagen heeft gevoegd van uitdraaien uit het politieregistratiesysteem) laten weten dat hij de klacht niet gegrond acht. In zijn brief heeft hij daartoe onder meer het volgende overwogen.

Volgens het politieregistratiesysteem heeft verzoekster op 10 oktober 2004 om 3:22 uur aan de meldkamer doorgegeven dat haar invalidenauto was onttrokken. Omstreeks

2:45 uur heeft een getuige een soortgelijk voertuig als dat van verzoekster langs zijn flatwoning zien rijden. Hij bevond zich op de vijfde verdieping en zag dat twee Marokkaanse jongens in het voorbijgaan tegen het voertuig traptten. Tevens sprongen deze jongens achterop het voertuig. De getuige had de indruk dat er een vernieling plaatsvond. De korpsbeheerder heeft in zijn reactie opgemerkt dat hij het waarschijnlijk acht dat de getuige het voertuig van verzoekster heeft gezien, aangezien er 's nachts niet veel soortgelijke invalidenvoertuigen rondrijden.

De plaats waar het voertuig werd gezien bevindt zich op niet meer dan vijf minuten rijden van de woning van verzoekster, alwaar het invalidenvoertuig geparkeerd stond. Het voertuig is om 9:03 uur door een brugwachter aangetroffen in de Ringvaart. Deze plek is, rijdend met een invalidenvoertuig, ongeveer vijf minuten verwijderd van de plaats waar de getuige het voertuig heeft zien rijden.

Onbekend is hoe lang men onbevoegd met het voertuig heeft (rond)gereden voordat het voertuig in de Ringvaart is gereden, aldus de korpsbeheerder. Indien men rechtstreeks, zonder oponthoud is gereden van de plaats waar de getuige het voertuig heeft gezien tot aan de plek waar het voertuig in de Ringvaart is gereden, dan zou het voertuig rond 2:50 uur uit het normale zicht van derden en dus ook de politie zijn geraakt.

Voorzover bij de korpsbeheerder bekend, heeft verzoekster pas om 3:22 uur ontdekt dat haar voertuig niet meer voor haar woning stond en dus kennelijk was ontvreemd. Het lijkt de korpsbeheerder dan ook alleszins aannemelijk dat het voertuig al in het water lag op het moment dat verzoekster de diefstal ontdekte. De kans op het aantreffen van het voertuig die nacht, door de politie, acht de korpsbeheerder daarom zeer klein. Het is niet gebleken dat een van de medewerkers van zijn korps het voertuig van verzoekster die nacht heeft zien rijden. De korpsbeheerder concludeerde dan ook dat geen sprake is van onvoldoende actie van de zijde van de politie met betrekking tot het opsporen van het voertuig van verzoekster.

Daarnaast heeft de korpsbeheerder nog opgemerkt dat, hoewel in de interne klachtenprocedure bij de politie de indruk was gewekt dat de getuige 's nachts de politie telefonisch had geïnformeerd over het zien rijden van het invalidenvoertuig, naderhand is gebleken dat de getuige pas in de loop van de ochtend, na 9:00 uur, de politie heeft gebeld.

De korpsbeheerder merkte in zijn brief op dat hij het ten zeerste betreurt dat het invalidenvoertuig van verzoekster is ontvreemd en dat zij daardoor in ernstige mate in haar belangen is geschaad.

3. Onder de stukken die de korpsbeheerder meezond, bevond zich een mutatie uit het politieregistratiesysteem die op 10 oktober 2004 is opgemaakt door de twee politieambtenaren die naar de woning van verzoekster zijn gegaan om de aangifte op te

nemen. Hierin staat te lezen dat verzoekster was ontdaan door het feit dat haar invalidervoertuig was weggenomen. De politieambtenaren hebben getracht verzoekster gerust te stellen en zij hebben haar toegezegd dat zij in de buurt nog zouden rondkijken of zij haar invalidervoertuig ergens zagen staan. Zij hebben in de duisternis echter niets aangetroffen. Daarom hebben zij in hun mutatie gesuggereerd dat politieambtenaren van de dagdienst de watertjes in de omgeving van de woning zouden inspecteren om te kijken of het voertuig daar wellicht was achtergelaten.

Tevens heeft de korpsbeheerder een kopie van een krantenartikel meegezonden, waarin een interview met verzoekster staat. In dit artikel staat vermeld dat verzoekster om 2:50 uur de politie had gebeld over de vermissing van haar invalidervoertuig.

Voorts heeft de korpsbeheerder een mutatie van 10 oktober 2004 meegezonden die betrekking heeft op de melding. Hieruit blijkt dat de om 3:23 uur ontvangen melding (met prioriteit 2) direct is doorgeleid naar een andere eenheid van de politie die de melding om 3:41 uur heeft uitgezet bij de twee politieambtenaren die om 3:48 uur ter plaatse waren. De dertien tijdstippen die in dit proces-verbaal zijn opgenomen, komen niet overeen met de tijd die verzoekster heeft vermeld.

4. Verzoekster heeft telefonisch op het standpunt van de korpsbeheerder gereageerd. Zij heeft op 22 juli en 25 augustus 2005 herhaald dat zij het niet eens is met de tijd die de korpsbeheerder noemt in zijn reactie. Zij blijft erbij dat zij rond 1:15 uur heeft gebeld. Rond 1:45 uur stonden er twee politieambtenaren voor de deur. Aan hen heeft zij toen gevraagd om achter haar voertuig aan te gaan. Maar dit hebben zij geweigerd, aldus verzoekster. Tevens heeft zij verklaard dat het tijdstip dat in het krantenartikel over de diefstal is genoemd ook onjuist is.

5. De Nationale ombudsman heeft de korpsbeheerder verzocht op deze telefonische reactie te reageren en om daarbij een aantal vragen te beantwoorden. In zijn reactie van 26 oktober 2005 is de korpsbeheerder op deze vragen ingegaan. Zo heeft de korpsbeheerder aangegeven dat de twee politieambtenaren om 3:41 uur naar de woning van verzoekster zijn gegaan, maar dat zij daar geen telefoontje hebben gekregen dat het invalidervoertuig in de buurt was gesignaleerd. Het telefoontje van de getuige is pas de volgende ochtend binnengekomen bij politieambtenaar Tr. Deze politieambtenaar heeft verklaard dat hij in de loop van de ochtend met de getuige heeft gesproken. Bovendien had de heer Tr. die dag een dagdienst, geen nachtdienst. Hij kon het telefoontje dan ook niet 's nachts hebben gekregen. Ook de getuige heeft in het kader van dit onderzoek tegenover de politie verklaard dat hij pas de volgende ochtend melding heeft gemaakt van het signaleren van het voertuig.

De twee betrokken ambtenaren hebben nog verklaard dat verzoekster tijdens hun bezoek aan de woning het volgende heeft opgemerkt: "Het wagentje rijdt waarschijnlijk hier in de buurt nog rond. Kunnen jullie daar niet naar kijken?". Daarop hebben de twee

politieambtenaren gereageerd met de mededeling dat, gelet op de tijd die inmiddels was verstreken, de kans dat haar voertuig nog in de omgeving zou rondrijden klein was, maar dat zij nog wel in de buurt zouden gaan kijken. Dit had helaas een negatief resultaat. Een van de politieambtenaren heeft in het kader van dit onderzoek nog opgemerkt dat wanneer er toen wel een telefoontje was binnengekomen, zij onmiddellijk een onderzoek zouden hebben ingesteld om de verdachte(n) aan te houden en het voertuig veilig te stellen. Uiteindelijk hebben de twee politieambtenaren de woning om 4:02 uur verlaten.

Met betrekking tot de tijdstippen die in het politieregistratiesysteem worden vermeld heeft de korpsbeheerder in reactie op de vraag hierover van de Nationale ombudsman nog het een en ander verduidelijkt. In principe geeft het computersysteem automatisch het tijdstip aan waarop de informatie in het systeem wordt ingevoerd. Dit tijdstip kan handmatig worden gewijzigd wanneer achteraf informatie wordt ingevoerd, zoals is gebeurd met het invoeren van de aangifte van verzoekster in het systeem op 23 oktober 2004. De datum en het tijdstip van de in de woning opgenomen aangifte is in het systeem aangehouden (10 oktober 2004 om 3:30 uur). Overigens kon de ambtenaar van de meldkamer zich nog herinneren dat hij op het moment dat hij van verzoekster de melding kreeg, hij deze direct heeft ingevoerd in het registratiesysteem. De korpsbeheerder komt gelet op deze informatie tot de conclusie dat verzoekster zich moet hebben vergist in de tijdstippen, alsmede in het nachtelijke telefoontje van de getuige naar de politie.

Beoordeling

6. Het vereiste van professionaliteit houdt in dat ambtenaren met een bijzondere training of opleiding jegens burgers overeenkomstig de standaarden van hun beroepsgroep handelen. Dit betekent voor de politie dat zij haar taken op daadkrachtige en deskundige wijze dient uit te voeren. Eén van de taken van de politie is de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde. Het staat de politie hierbij in beginsel vrij te bepalen welke opsporingshandelingen zij naar een haar bekend (mogelijk) strafbaar feit verricht. Slechts wanneer de politie niet in redelijkheid heeft kunnen besluiten af te zien van een bepaalde opsporingshandeling, is het nalaten van die opsporingshandeling als onjuist te kwalificeren. In dit verband is verder van belang dat de mogelijkheden van de politie om haar taken uit te voeren, niet onbeperkt zijn. Elk politiekorps wordt bij de vervulling van zijn taken beperkt door de middelen die het, in het kader van een landelijke verdeling, ter beschikking worden gesteld, gezien in samenhang met omvang en aard van het werkaanbod van het betreffende korps. Het voorgaande betekent dat de politie bij de vervulling van haar taken, waaronder die van de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde, prioriteiten dient te stellen.

7. Gelet op de tijdstippen die over de melding in het politieregistratiesysteem zijn opgenomen, het hiervan afwijkende tijdstip dat verzoekster heeft genoemd tegenover de Nationale ombudsman, het afwijkende tijdstip dat in de krant staat vermeld en het tijdstip

van het waarnemen van het voertuig door de getuige en het melden hiervan aan de politie, hecht de Nationale ombudsman minder waarde aan de lezing van verzoekster met betrekking tot het verloop van de melding. De Nationale ombudsman acht het dan ook aannemelijk dat verzoekster rond 3:23 uur contact heeft opgenomen met de politie en dat de getuige niet eerder dan de volgende ochtend rond 9:00 uur melding heeft gemaakt van het feit dat hij het voertuig die nacht om 2:45 uur heeft zien rijden.

Hiermee staat voldoende vast dat de twee betrokken ambtenaren die om 3:48 uur verzoekster in haar woning hebben bezocht, niet bekend waren met de waarneming van de getuige. In aanmerking genomen de vrijheid die de politie in beginsel heeft bij de inrichting van haar (opsporings)onderzoek acht de Nationale ombudsman het redelijk dat de betrokken ambtenaren op dat moment geen uitgebreide zoekactie hebben ingesteld om het invalidervoertuig op te sporen, maar zich hebben beperkt tot het zoekend rondkijken in de buurt van de woning van verzoekster, aangezien er op dat moment geen enkele aanwijzing bestond over de mogelijke locatie van het ontvreemde voertuig. Mede gelet op de duisternis, hebben zij de dagploeg meegegeven om bij daglicht de watertjes in de omgeving van de woning van verzoekster te controleren op de aanwezigheid van het invalidervoertuig. Dit bleek achteraf niet meer nodig te zijn omdat een brugwachter het voertuig om 9:03 uur in de Ringvaart heeft aangetroffen. De Nationale ombudsman is van oordeel dat de politie voldoende zorg heeft besteed aan de opsporing van verzoeksters invalidervoertuig en dat zij daarbij de juiste prioriteiten heeft gesteld. De betrokken ambtenaren hebben dan ook conform het vereiste van professionaliteit gehandeld.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

II. Ten aanzien van het niet aanmerken als verdachten van verzoeksters voormalige bovenbuurjongens

Bevindingen

1. Tevens klaagt verzoekster erover dat de politie niet heeft willen onderzoeken of haar bij de politie bekende voormalige bovenbuurjongens niet als verdachten van de diefstal konden worden aangemerkt. Volgens haar is dit een zoveelste actie van deze jongens om haar dwars te zitten. Zij is er dan ook van overtuigd dat het ontvreemden en vernielen van haar invalidervoertuig een wraakactie van hen is.

2. De korpsbeheerder heeft in zijn reactie op de klacht op 27 juni 2005 geschreven dat hij het begrijpelijk vindt dat bij verzoekster het sterke vermoeden leeft dat de bovenbuurman, dan wel een van de mannen die daar wel eens heeft overnacht, de diefstal van het voertuig heeft gepleegd. Gezien de door hem gepleegde vernielingen en veroorzaakte geluidsoverlast, is de communicatie tussen verzoekster en deze man niet optimaal geweest, aldus de korpsbeheerder. Echter, ten tijde van de diefstal woonde deze man al drie maanden niet meer op dat adres, hij was verhuisd. Bovendien was deze

bovenbuurman 35 jaar en van autochtone afkomst. De getuige heeft verklaard dat hij twee Marokkaanse jongens met het invalidervoertuig heeft zien rijden. De getuige heeft het uiterlijk van deze jongens overigens niet goed kunnen omschrijven, aldus de korpsbeheerder.

Hoofdzakelijk gelet op het feit dat er in strafvorderlijke zin geen verdachte was aan te merken, er geen bruikbare sporen aan het onder water geraakte voertuig waren te hanteren voor een recherche-technisch onderzoek en dat er geen bruikbare getuigen bekend waren geworden, is er in deze zaak geen nader onderzoek ingesteld naar de door verzoekster genoemde personen. In strafrechtelijke zin was de zaak volgens de korpsbeheerder te zwak om deze met enig positief succes aan te brengen bij het Openbaar Ministerie. De korpsbeheerder acht de klacht niet gegrond.

Beoordeling

3. Ook nu wordt getoetst aan het onder 1.7. genoemde vereiste van professionaliteit.

4. Artikel 27 van het Wetboek van Strafvordering (zie Achtergrond) omschrijft een verdachte als degene te wiens aanzien uit feiten of omstandigheden een redelijk vermoeden van schuld aan enig strafbaar feit voortvloeit. Dit artikel stelt aan de mate van verdenking niet de eis van een ernstig vermoeden, maar eist wel dat het vermoeden van schuld moet steunen op feiten of omstandigheden en dat dit vermoeden bovendien naar objectieve maatstaven gemeten redelijk dient te zijn. Een vermoeden alleen op basis van subjectief inzicht is niet voldoende.

5. In deze zaak waren er voor de politie te weinig aanknopingspunten om de voormalige bovenbuurman(nen) van verzoekster als verdachte(n) aan te kunnen merken. Immers, het signalement van de jongens kwam niet overeen met dat van de voormalige buurman en op het voertuig waren geen bruikbare sporen aangetroffen. Het vermoeden van verzoekster werd dus niet door feiten of omstandigheden gesteund.

Nu zich geen andere getuigen hadden gemeld die meer duidelijkheid over de identiteit van de daders konden verschaffen, acht de Nationale ombudsman het begrijpelijk dat de politie geen nader onderzoek naar de onbekende daders van de diefstal heeft verricht en dus ook niet naar de voormalige bovenbuurjongens van verzoekster. De politie heeft dan ook in redelijkheid kunnen besluiten af te zien van verdere opsporingshandelingen. Hiermee heeft de politie niet gehandeld in strijd met het vereiste van professionaliteit.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Kennemerland, is

niet gegrond ten aanzien van:

- het onvoldoende actie ondernemen naar aanleiding van de diefstal van het invalidervoertuig;
- het niet als verdachten aanmerken van verzoeksters voormalige bovenbuurjongens.

Onderzoek

Op 4 mei 2005 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van mevrouw E. te Haarlem, met een klacht over een gedraging van het regionale politiekorps Kennemerland.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Kennemerland (de burgemeester van Haarlem), werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de korpsbeheerder verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

In verband met zijn verantwoordelijkheid voor justitieel politieoptreden werd ook de hoofdofficier van justitie te Haarlem over de klacht geïnformeerd en in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze kenbaar te maken, voor zover daarvoor naar zijn oordeel reden was. De genoemde hoofdofficier van justitie maakte van deze gelegenheid geen gebruik.

Tijdens het onderzoek kregen de korpsbeheerder en verzoekster de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren.

Tevens werd de korpsbeheerder een aantal specifieke vragen gesteld.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. Noch verzoekster noch de korpsbeheerder gaf binnen de gestelde termijn een reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Verzoekschrift van 2 mei 2005, met bijlagen, waaronder:

de klachtbrief van verzoekster aan de korpschef van 2 februari 2005;

het oordeel van de korpsbeheerder van 18 februari 2005.

Openingsbrieven van de Nationale ombudsman van 6 juni 2005, waarin de Nationale ombudsman de korpsbeheerder een aantal vragen heeft gesteld.

Standpunt van de korpsbeheerder van 27 juni 2005, met bijlagen, waaronder:

de melding met rapportage van 10 oktober 2004, met een overzicht van het moment van de melding, tot het moment dat de politieambtenaren de woning van verzoekster hebben verlaten;

de melding met rapportage van 10 oktober 2004, met een verslag van het bezoek aan verzoeksters woning;

de mutatie, raadplegen activiteiten, van 10 oktober 2004, waarin onder andere het tijdstip van de aangifte is opgenomen;

de melding met rapportage van 10 oktober 2004, waarin de vondst van het voertuig is vermeld;

de melding met rapportage van 10 oktober 2004, waarin melding wordt gemaakt van hetgeen de getuige heeft waargenomen;

de melding met rapportage van 10 oktober 2004, waarin de uitkomst van het verhoor van de getuige wordt vermeld: hij kon de verdachten niet goed omschrijven;

de proces-verbaal van aangifte van 23 oktober 2004;

het krantenartikel met een interview van verzoekster over de diefstal van haar invalidervoertuig, van onbekende datum;

Telefonische reacties van verzoekster van 22 juli en 25 augustus 2005.

Reactie van de korpsbeheerder van 26 oktober 2005.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

Wetboek van Strafvordering

Artikel 27

"1. Als verdachte wordt vóórdat de vervolging is aangevangen, aangemerkt degene te wiens aanzien uit feiten of omstandigheden een redelijk vermoeden van schuld aan eenig strafbaar feit voortvloeit."